

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 17 grudnia 2020 r.

FB.III.431.4.2020. AL

**Pan
Andrzej Kruczkiewicz
Starosta Nyski
ul. Piastowska 33
48-300 Nysa**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Starostwo Powiatowe w Nysie (dalej: Starostwo), ul. Piastowska 33, 48-300 Nysa.
2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
  - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
  - art. 6 ust. 4 pkt 3, 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
  - art. 175 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
3. Zakres kontroli:
  - a) przedmiot kontroli: Prawidłowość wykorzystania dotacji celowych przekazanych w 2019 r. z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, realizowane przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Nysie,
  - b) okres objęty kontrolą: 1 stycznia – 31 grudnia 2019 r.
4. Rodzaj kontroli: problemowa.
5. Tryb kontroli: zwykły.
6. Termin kontroli: od 15 do 28 października 2020 r.
7. Skład zespołu kontrolnego:
Agnieszka Lubasińska, starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
8. Kierownik jednostki kontrolowanej:

---

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 1464.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.

Andrzej Kruczkiewicz — Starosta Nyski od dnia 19 listopada 2018 r.⁴ (dalej: Starosta).

Kierownik kontrolowanej komórki organizacyjnej:

Arkadiusz Kuśmierski — Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Nysie — w okresie od 23 lutego 2013 r. do 29 czerwca 2019 r.,

Paweł Gotkowski — pełniący obowiązki Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Nysie w okresie od 30 czerwca 2019 r. do 30 sierpnia 2019 r.,

Marcin Skalny — pełniący obowiązki Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Nysie w okresie od 31 sierpnia 2019 r. do 31 października 2019 r.,

Paweł Gotkowski — pełniący obowiązki Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Nysie w okresie od 1 listopada 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w Starostwie pod poz. nr 4/2020, natomiast w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nysie pod poz. 2/2020.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z wykorzystaniem dotacji przekazanej w 2019 r. na działalność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nysie (dalej: Komenda Powiatowa). W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Starostwa w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną natomiast działalność Komendy Powiatowej ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami.

Podstawą oceny pozytywnej dla Starostwa było między innymi (dalej: m.in.) terminowe przekazywanie środków dotacji umożliwiające realizację zadań przez Komendę Powiatową.

Natomiast podstawą oceny pozytywnej w Komendzie Powiatowej było dokonywanie wydatków w sposób celowy i oszczędny, właściwe udokumentowanie poniesionych wydatków oraz rzetelne i terminowe sporządzanie sprawozdań budżetowych.

Natomiast stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- nieprowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z rezerwy celowej budżetu państwa,
- błędnie przyjętej metodologii ewidencji zwrotów wydatków, dotyczących danego roku budżetowego,
- zaklasyfikowania wydatków do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej,
- nieprzeprowadzenia inwentaryzacji paliwa zgodnie z przepisami prawa.

Według (dalej: wg) przyjętych założeń kontrola nie obejmowała oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów budżetowych.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

---

⁴ Uchwała nr I/4/2018 Rady Powiatu w Nysie z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Starosty Nyskiego.

Ustalenia kontroli:

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Komenda Powiatowa jest powiatową jednostką budżetową zespoloną ze strukturami samorządu powiatu w rozumieniu art. 33a ust. 3 ustawy z 5 czerwca 1998r. o *samorządzie powiatowym*⁵. Organizację wewnętrzną, zadania służb i osób zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach pracy określa regulamin organizacyjny ustalony przez Komendanta Powiatowego⁶ i zatwierdzony przez Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Opolu⁷. Zadania i zakres działania Komendy Powiatowej wynikają z treści ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o *Państwowej Straży Pożarnej*⁸. Wykonywanie zadań polega m.in. na organizowaniu na obszarze powiatu krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, organizowaniu i prowadzeniu akcji ratowniczych, rozpoznawaniu zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń.

Komenda Powiatowa zakwalifikowana jest do III kategorii komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej, a w jej skład wchodzi jednostki ratowniczo-gaśnicze (dalej: JRG) z siedzibą w:

- Nysie, ul. F. Szopena 5,
- Głuchołazach, ul. Grunwaldzka 4,
- Paczkowie, ul. Jagiellońska 2a.

Koszty funkcjonowania Komendy Powiatowej na obszarze powiatu są pokrywane ze środków dotacji celowej budżetu państwa. Natomiast wydatki osobowe, rzeczowe i inwestycyjne ujęte są w planie wydatków budżetu powiatu.

Stan zatrudnienia na 31 grudnia 2019 r. wynosił:

- 146 etatów w grupie funkcjonariuszy,
- 9 wakatów w grupie funkcjonariuszy,
- 1 etat w grupie członków korpusu służby cywilnej,
- 1,75 etatu w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,
- 0,25 wakatu w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

Zgodnie ze sprawozdaniami budżetowymi Rb-28s z wykonania planu wydatków budżetu państwa za lata 2018 i 2019 wynagrodzenia osobowe zostały wypłacone w wysokości:

---

⁵ Dz. U. z 2020 r., poz. 920.

⁶ Decyzja nr 3/2017/POK Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Nysie z dnia 7 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia regulaminu Organizacyjnego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nysie z późn. zm.

⁷ Zarządzenie nr 8/2017 Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 9 lutego 2017r. z późn. zm.

⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 1499, z późn. zm.

Paragraf	Wykonanie wydatków		3:2	Wzrost/spadek
	2018 rok	2019 rok	%	%
1	2	3	4	5
4010	51 964,98	71 439,38	1,37	37,48
4020	33 984,57	40 983,20	1,21	20,59
4040	4 381,06	7 058,43	1,61	61,11
4050	7 623 731,90	8 713 949,00	1,14	14,30
4060	274 503,29	304 175,66	1,11	10,81
4070	626 203,29	619 473,34	0,99	-1,07
4080	157 629,00	0,00	0,00	bez analizy
4180	1 388 908,13	1 306 912,32	0,94	-5,90
Ogółem	10 161 306,22	11 063 991,33	1,09	8,88

Ogółem wzrosły wydatki na wynagrodzenia bez pochodnych za 2019 r., o 8,88 % w stosunku do 2018 r.

Na potrzeby kontroli Komendant Powiatowy przygotował na podstawie dokumentacji, tj. ewidencji finansowej i kadrowej informację dot. zatrudnienia i wielkości poniesionych nakładów na wynagrodzenia za lata 2018 i 2019.

Ogółem jednostka w 2019 r., poniosła koszty na wynagrodzenia brutto w kwocie 9 130 547,24 zł, w tym m.in.:

- na płace zasadnicze: funkcjonariuszy 4 519 620,00 zł, pracownika korpusu służby cywilnej w wys. 40 983,20 zł, pracowników nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń 71 439,38 zł, ogółem 4 632 042,58 zł,
- dodatek stażowy 664 180,97 zł,
- dodatek za: stopień, służbowy, motywacyjny w wysokości ogółem 3 365 645,00 zł,
- nagrody 304 175,66 zł, tj. 3,33 % ogółem poniesionych kosztów.

W 2018 r., poniosła koszty na wynagrodzenia brutto w kwocie 7 984 184,74 zł w tym m.in.:

- na płace zasadnicze: funkcjonariuszy 3 691 340,00 zł, pracownika korpusu służby cywilnej w wys. 33 984,57 zł, pracowników nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń 51 964,98 zł, ogółem 3 777 289,55 zł,
- dodatek stażowy 563 204,46 zł,
- dodatek za: stopień, służbowy, motywacyjny w wysokości ogółem 3 381 386,40 zł,
- nagrody 274 503,29 zł, tj. 3,44 % ogółem poniesionych kosztów.

W wyniku porównania wydatków na wynagrodzenia za rok 2019 i 2018 stwierdzono, że ogółem kwota wydatków poniesionych na płace zasadnicze jest wyższa w stosunku do 2018 roku. Stwierdzono, że płaca zasadnicza ogółem dla wszystkich zatrudnionych osób w Komendzie Powiatowej jest wyższa o 18,45%. Zdecydowany wpływ na podwyższenie wynagrodzeń miał Program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020, który realizowany jest poprzez dwa przedsięwzięcia pod nazwą

„Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy” oraz „Zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych”.

[Dowód, akta kontroli str. 1-5]

2. Polityka rachunkowości.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości Komendy Powiatowej spełniała wymagania art. 10 ustawy o *rachunkowości*⁹.

Zasady rachunkowości, w tym zakładowy plan kont wprowadzono z dniem 10 stycznia 2014 r. zarządzeniem Komendanta Powiatowego¹⁰.

Zasady obiegu i kontroli dokumentów oraz zatwierdzania dokumentów księgowych uregulowano w Instrukcjach¹¹, które zawierały elementy kontroli operacji finansowo- gospodarczych i zasady podziału obowiązków pomiędzy pracowników odnośnie sprawdzania i zatwierdzania dowodów do realizacji oraz zasady wstępnej kontroli zgodności operacji z planem finansowym.

Stwierdzono, że Komendant Powiatowy dysponuje upoważnieniem do dokonywania przeniesień planowanych wydatków oraz zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy¹².

[Dowód, akta kontroli str. 6]

Ponadto ustalono, że zasady wstępnej kontroli dokumentów opisano w § 3 ust. 1 pkt 3 w załączniku nr 2 do *Zarządzenia Nr 2/2014 Komendanta Powiatowego* z dnia 10 stycznia 2014 r., wg którego *wstępna kontrola polega na kontroli czynności zamierzonych, mających na celu zapobieganie niepożądanym lub nielegalnym działaniom przez sprawdzenie, czy są one zgodne z kryteriami celowości, gospodarności, rzetelności i legalności. Kontrola wstępna obejmuje przede wszystkim sprawdzenie projektów umów, porozumień i innych dokumentów powodujących powstanie zobowiązań (...)* Szczególną uwagę w tym zakresie należy zwrócić na to, czy: (...) *ustalenia w nich zaproponowane a dotyczące kosztów są korzystne dla Komendy i mają pokrycie w planie finansowym jednostki.*

(...) Na dowód dokonania kontroli wstępnej dokumentu kontrolujący opisuje go i opatruje go datą, podpisem wraz z imienną pieczętką.

Z przedstawionego opisu oraz Załącznika nr 1 do Instrukcji Kontroli Finansowej nie można jednoznacznie ustalić kto w jednostce upoważniony jest do dokonania kontroli wstępnej, natomiast jak wynika z art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o *finansach publicznych*,

⁹ Dz. U. z 2019, poz. 351 z późn. zm.

¹⁰ Zarządzenie nr 2/2014 Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Nysie z dnia 10 stycznia 2014 r. zmieniające zarządzenia w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nysie z późn. zm.

¹¹ Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 2/2014 z dnia 10.01.2014 r. Komendanta Powiatowego pn. Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowych, załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 2/2014 z dnia 10.01.2014 r. Komendanta Powiatowego pn. Instrukcja kontroli finansowej w Komendzie Powiatowej.

¹² Uchwała nr 10/38/19 Zarządu Powiatu w Nysie z dnia 15 stycznia 2019 r.

to główny księgowy jednostki sektora finansów publicznych upoważniony jest do dokonywania wstępnej kontroli.

Ustalono, że Komendant Powiatowy decyzją¹³ powierzył głównemu księgowemu obowiązki i odpowiedzialność w zakresie dokonywania wstępnej kontroli.

[Dowód, akta kontroli str. 8-26]

W 2019 r. księgi rachunkowe były prowadzone z wykorzystaniem programu Progman Finanse DDJ wersja 11.2.6.6.

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu. Zawierają także oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

3. Planowanie i realizacja wydatków budżetowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

Plan finansowy Komendy Powiatowej na 2019 r., w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdziale 75411 Komendy powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, został określony w wysokości 12 087 000,00 zł¹⁴.

W trakcie roku 2019 plan finansowy zwiększony został ogółem o kwotę 870 137,00 zł w tym:

- ze środków dotacji celowej pochodzącej z rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2019 (w części 83, poz. 69) w wysokości 663 494,00 zł,
- ze środków dotacji celowej 194 643,00 zł,
- ze środków powiatu nyskiego 12 000,00 zł.

Dokonane w trakcie roku zwiększenia budżetu wynikały z konieczności m.in. zabezpieczenia środków na sfinansowanie skutków podwyższania uposażeń oraz pozostałych należności od 1 stycznia 2019 r. dla Komendy Powiatowej oraz na realizację dwóch przedsięwzięć pod nazwą „Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy” oraz „Zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych” realizowanych w ramach Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020.

Zarząd Powiatu Nyskiego wsparł Komendę Powiatową ze środków budżetu powiatu na 2019 r. z przeznaczeniem na nagrody.

¹³ Decyzja nr POK.1111.12.2018 Komendanta Powiatowego z dnia 17 maja 2018 r. w sprawie powierzenia obowiązków głównego księgowego.

¹⁴ Uchwała nr III/24/2018 Rady Powiatu w Nysie z dnia 21 grudnia 2018 r. wraz z uchwałą nr 18/58/19 Zarządu Powiatu w Nysie z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie zmiany budżetu Powiatu Nyskiego na 2019 r.

Plan finansowy budżetu na 2019 r. zmieniono 5 uchwałami Zarządu Powiatu oraz 7 zarządzeniami Komendanta Powiatowego o dokonanie zmian w planie finansowym na 2019 r.

[Dowód, akta kontroli str. 27-37]

Po zmianach plan finansowy wydatków Komendy Powiatowej na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosił 12 957 137,00 zł. Plan wydatków na 2019 r. zrealizowano w wysokości 12 957 123,67 zł, z tego ze środków własnych jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 12 000,00 zł.

Opolski Urząd Wojewódzki przekazał w 2019 r. do Starostwa ogółem środki dotacji w wysokości 12 945 137,00 zł, następnie kwota w tej wysokości została przekazana do Komendy Powiatowej.

W wyniku kontroli ustalono, że na rachunku bieżącym Komendy Powiatowej (130-00-754-75411) w roku 2019 zaewidencjonowano środki w wys. 13 026 663,91 zł, tj. o 69 526,91 zł więcej niż kwota otrzymana ze Starostwa.

Stwierdzono, że w zestawieniu obrotów i sald za miesiąc 12/2019 dla kont 130 analitycznych w kolumnie narastająco Wn widnieją ujemne kwoty, tj. na koncie:

- 130-00-75411-3070-05 w wys. "-135,07 zł,
- 130-00-75411-4050-01 w wys. "-1 688,43 zł,
- 130-00-75411-4210-02 w wys. "-199,50 zł,
- 130-00-75411-4210-07 w wys. "-989,97 zł,
- 130-00-75411-4260-01 w wys. "-18 430,21 zł,
- 130-00-75411-4260-02 w wys. "-26 640,20 zł,
- 130-00-75411-4260-04 w wys. "-8 884,55 zł,
- 130-00-75411-4360-00 w wys. "-300,00 zł,
- 130-00-75411-4410-01 w wys. "-915,00 zł,
- 130-00-75411-4520-04 w wys. "-4 497,00 zł,
- 130-00-75411-4990 w wys. "-6 846,98 zł,

które, jak ustaliła kontrola, powstały w wyniku nieprawidłowo przyjętej metodologii ewidencji zwrotów wydatków, dotyczących danego roku budżetowego, które zmniejszają wykonanie planowanych wydatków.

Z dokumentów źródłowych wynika, że:

- następował wydatek, który ewidencjonowany był na koncie 130 rachunek bieżących w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej,
- wpływ dot. zwrotu wydatku w danym roku budżetowym, ewidencjonowany był na koncie 130-00-754-75411 rachunek bieżący (bez podziałki klasyfikacji budżetowej) w korespondencji z kontem rozrachunkowym (zespołu 2),
- dokonywany był ujemny zapis techniczny na koncie 130 rachunek bieżących w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej w postaci odręcznego zapisu na Wyciągu Bankowym (natomiast wpływ ewidencjonowany był na koncie księgowym bez podziałki klasyfikacji budżetowej (opis tiret 2)), co w konsekwencji doprowadziło do powstania kwot ujemnych po stronie WN konta 130 rachunek bieżący w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej.

Stwierdzono, że stosowana technika księgowania nie zapewnia prawidłowego ustalenia wysokości obrotów strony WN konta 130, czym naruszono przepisy Załącznika nr 3 w zakresie opisu konta 130 (zapis techniczny) Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁵.

Komendant Powiatowy wyjaśnił, że (...) *Zapis ten jest powielany od lat ale nie ma on wpływu na wykonanie w sprawozdaniach budżetowych. Komenda Powiatowa PSP w Nysie dokonuje obniżenia wydatków w danym roku budżetowym na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 07 grudnia 2010 r. w sprawie prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych Dz.U. Nr 241 poz. 1616 § 19 ust. 1. Jednocześnie informuję, że zapis techniczny będzie dokonywany na osobnym dokumencie PK pod wyciągiem bankowym, a różnego rodzaju wpływy na konto bankowe, prócz dotacji budżetowych, będą ewidencjonowane na koncie 130 z odpowiednią analityką od 2020 roku.*

Ustalono, że ww. nieprawidłowość nie miała wpływu na dane ujęte w sprawozdaniach budżetowych.

[Dowód, akta kontroli str. 38-50]

Z otrzymanej dotacji celowej Komenda Powiatowa wykorzystwała 12 945 123,70 zł. Niewykorzystane środki dotacji w kwocie 13,33 zł jednostka zwróciła na rachunek Starostwa w dniu 31 grudnia 2019 r., który przekazał wymienioną kwotę na rachunek bankowy Wojewody Opolskiego w tym samym dniu.

[Dowód, akta kontroli str. 51]

Środki dotacji celowej otrzymane z Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz przekazane do Komendy Powiatowej, zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej prowadzonej w Starostwie.

W trakcie kontroli stwierdzono, że plan finansowy prowadzony przez służby finansowe powiatu, jak również plan finansowy jednostki są tożsame. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami zgodne są z ewidencją księgową prowadzoną przez Komendę Powiatową na koncie 980.

4. Zobowiązania.

Na koniec 2019 r. zobowiązania niewymagalne wynosiły 744 891,08 zł i były wyższe o 12,37% od stanu na 31 grudnia 2018 r. (652 732,06 zł).

Na podstawie informacji sporządzonej na potrzeby kontroli ustalono, że zaciągnięte w 2019 r. zobowiązania w kwocie 744 891,08 zł dotyczyły

---

¹⁵ Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn.zm.

zabezpieczenia środków m.in. na dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz ze składkami, zakup paliwa, za zużytą wodę, na badania profilaktyczne.

[Dowód, akta kontroli str. 52]

5. Rozliczenie dotacji celowej otrzymanej z rezerwy celowej budżetu państwa.

Stwierdzono, że Komenda Powiatowa w ramach Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020 realizuje dwa przedsięwzięcia pod nazwą „Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy” oraz „Zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych”.

Zgodnie z poleceniem Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej środki finansowe dot. ww. Programu wymagały szczegółowej (analitycznej) ewidencji księgowej w odniesieniu do wydatków w zakresie planu finansowego, planu po zmianach, zaangażowania i wykonania wydatków – w podziale na źródła finansowania (środki własne w budżecie jednostki, rezerwa celowa), klasyfikację budżetową i poszczególne przedsięwzięcia.

Ustalono, że w planie finansowym Komendy Powiatowej na 2019 r. nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych, na realizację ww.

Programu, tj.:

- środków własnych w budżecie jednostki w wysokości 581 756,00 zł,
- środków pochodzących z rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2019 (w części 83, poz. 69), w wysokości 663 494,00 zł.

Stwierdzono, że Komenda Powiatowa nie prowadziła analityki na kontach: 980 pn. *Plan finansowy wydatków*, 130 *rachunek bieżący jednostki* oraz kosztowych zespołu 4.

Z zapisów ewidencji księgowej nie wynika, kwota wykonanych wydatków z ww. Programów.

Główna księgowa wyjaśniła, że (...) nie prowadziłam wyodrębnionej ewidencji księgowej środków pochodzących z rezerwy celowej z Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020, ponieważ gdy w maju 2018 roku zostały powierzone mi obowiązki głównego księgowego, nie zapoznałam się z pismem Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu nr WF.0754.7.2017 z dnia 08.08.2017 r., w którym było polecenie aby prowadzić odrębną ewidencję dla tego zadania.

Z braku wiedzy i nieznajomości zapisu w powyższym piśmie księgując środki na wynagrodzenia, nie zostały one wyodrębnione w ewidencji księgowej.

Rozliczenie środków z rezerwy celowej było naliczane w §§ płacowych i przekazywane co miesiąc w sprawozdaniu z realizacji przedsięwzięć „płacowych” Programu modernizacji w roku 2019. (Kserokopia sprawozdania na dzień 31.12.2019 r. w załączeniu).

[Dowód, akta kontroli str. 53-54]

Na podstawie otrzymanego sprawozdania stwierdzono, że rezerwa celowa została przeznaczona na cel na jaki została utworzona oraz wykorzystana zgodnie

z klasyfikacją wydatków, wypełniając dyspozycję art. 154 ust. 7 ustawy o finansach publicznych. Komenda Powiatowa nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków, czym naruszono art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz wewnętrzne ustalenia.

6. Kontrola dowodów źródłowych.

Wrywkową kontrolę dowodów źródłowych opisujących operacje gospodarcze i dokonane na ich podstawie zapisy księgowe przeprowadzono na podstawie próby wydatków.

Kontrolą objęto dowody księgowe dokumentujące 100% wydatków poniesionych w 2019 r. w następujących paragrafach klasyfikacji budżetowej:

- 1) 4210 Zakup materiałów i wyposażenia – 641 503,00 zł,
- 2) 4270 Zakup usług remontowych – 258 522,05 zł,
- 3) 4300 Zakup usług pozostałych – 102 398,67 zł.

Ogółem skontrolowano wydatki na łączną kwotę 1 002 423,72 zł (7,74% wydatków poniesionych w 2019 r. w kwocie 12 945 123,67 zł).

Objęte kontrolą dowody księgowe zawierały informacje wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

6.1. Analiza wydatków paragraf 4210.

Analiza wydatków wykazała, że z tytułu zakupu materiałów i wyposażenia (§ 4210) w 2019 r. poniesiono wydatki w łącznej kwocie 641 503,00 zł, z przeznaczeniem na:

- przedmioty i materiały administracyjno-biurowe, mapy, prasa oraz literatura w wys. 11 389,14 zł,
- materiały pędne i smary w wys. 200 645,12 zł,
- przedmioty zaopatrzenia mundurowego w wys. 2 006,89 zł,
- wyposażenie nieuznawane za środki trwałe w wys. 10 041,00 zł,
- materiały kwaterunkowe w wys. 21 571,10 zł,
- materiały łączności w wys. 122 033,73 zł,
- materiały informatyki w wys. 30 015,47 zł,
- materiały transportu w wys. 24 671,45 zł,
- materiały uzbrojenia i techniki specjalnej w wys. 39 001,47 zł,
- wyposażenie specjalne indywidualnego i zbiorowego użytku, odzież ochronna w wys. 102 633,50 zł,
- materiały do konserwacji i remontów nieruchomości w wys. 15 041,78 zł,
- materiały do konserwacji i naprawy sprzętu medycznego oraz materiały jednorazowego użytku w wys. 46 959,13 zł,
- pozostałe materiały w wys. 15 493,22 zł.

Stwierdzono, że wydatki w kwocie 641 503,00 zł ujęte zostały do właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej. Ponadto ustalono, że wydatek w wys. 40,00 zł za

klamerkę do pletw (nr księgowy dokumentu 1087/09) zaewidencjonowany został na koncie 130-00-754-75411-4210-10 dot. materiałów transportu, zamiast na koncie 130-00-754-75411-4210-11 dot. materiałów uzbrojenia i techniki specjalnej, co stanowi naruszenie załącznika nr 8 do rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁶.

Główna księgowa wyjaśniła, że (...) *doszło do pomyłki z przyczyn błędu ludzkiego.(...). Informuję, że w przyszłości dochowam większej staranności przy wprowadzaniu dokumentów i przy dokonywaniu zapisów w programie księgowym oraz przy sprawdzaniu czy dana faktura zaklasyfikowana na koncie kosztów danego paragrafu jest księgowana na wyciągu bankowym na koncie 130-00 w tym samym paragrafie.*

[Dowód, akta kontroli str. 55-58]

6.2. Zamówienia publiczne.

Sposób udzielenia zamówień i stosowane w tym zakresie uregulowania wewnętrzne sprawdzono na przykładzie wydatków w łącznej wysokości 120 201,36 zł (18,74% wydatków), dotyczących zakupu:

- a) sprzętu do łączności w Komendzie Powiatowej na łączną kwotę 109 224,00 zł,
- b) umundurowania na kwotę 4 008,02 zł,
- c) obuwia specjalnego na kwotę 2 970,34 zł,
- d) ekspresu do kawy na kwotę 3 999,00 zł.

Wartość tych zamówień nie przekraczała ustawowych progów kwotowych obligujących do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁷. W jednostce ustalono regulamin zakupów poniżej ustawowych progów kwotowych¹⁸.

Sprawdzenia procedur na dostawy i usługi, powyżej 8 000,00 euro lecz nie przekraczające kwoty stanowiącej równowartość w złotych 30 000 euro dokonano na podstawie dwóch postępowań, tj.:

ad (a) zakupu sprzętu do łączności w Komendzie Powiatowej.

Ustalono, że zamówienie na zakup sprzętu w celu modernizacji łączności w Komendzie Powiatowej w Nysie dokonano na podstawie zapotrzebowania nr PT.212.02.2019 zaakceptowanego przez Główną Księgową oraz Kierownika jednostki, gdzie wskazano szacunkową wartość zamówienia w wys. 100 000, 00 zł - 102 336,00 zł.

¹⁶ Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.

¹⁷ Dz. U. z 2019 r., poz. 1843.

¹⁸ Zarządzenie nr 42/2017 Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Nysie z dnia 11 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania przez Komendę Powiatową PSP w Nysie zamówień o wartości nieprzekraczającej kwoty wyrażonej w złotych równowartości 30 000 Euro.

Następnie w drodze zapytania ofertowego, w którym opisano przedmiot zamówienia, skierowano zapytanie za pośrednictwem poczty elektronicznej do 3 oferentów. W wyznaczonym terminie (do 31 października 2019 r.) ofertę złożyła 1 firma, tj. xxxxxxxx, na kwotę 112 914,00 zł.

Zgodnie z paragrafem 5 ust. 2 Zarządzenia nr 42/2017 z przeprowadzonego rozeznania ofertowego został sporządzony Protokół (znak PT.212.02.2019 z dnia 6 listopada 2019 r.), w którym uzasadniono wybór najkorzystniejszej oferty. Następnie z firmą xxxxxxxxxx dnia 14 listopada 2019 r. zawarto umowę nr PT.212.02.2019 na dostarczenie i wdrożenie zintegrowanego systemu łączności.

[Dowód, akta kontroli str. 59-80]

ad (b i c) zakupu umundurowania i obuwia.

Ustalono, że przed zamówieniem na dostawę elementów umundurowania wraz z obuwiem w dniu 14 stycznia 2019 r. przeprowadzono analizę ilości wydanych w roku 2018 poszczególnych asortymentów w związku ze złożonymi raportami dot. uszkodzenia i zniszczenia oraz dla nowoprzyjętych strażaków do służby.

Prognozowana kwota wyniosła 52 266,24 zł, dlatego też zgodnie z Zarządzeniem nr 42/2017 Komendanta Powiatowego przeprowadzono procedurę zaproszenia do złożenia oferty cenowej. W dniu 14 stycznia 2019 r. wysłano zaproszenia do 5 firm, w wyznaczonym terminie (do 21 stycznia 2019 r.), ofertę złożyły 2 firmy, tj. xxxxxxxxxx, xxxxxxxxxx.

Z przeprowadzonego rozeznania została sporządzona notatka służbowa z dnia 23 stycznia 2019 r. znak PT.2370.2.2019 zgodnie z którą, przy kryterium najniższej ceny wybrano do realizacji zamówienia firmę xxxxxxxxxx w zakresie umundurowania i firmę x w zakresie obuwia.

Następnie w dniu 23 stycznia 2019 r. zostały zawarte umowy z ww. firmami odpowiednio nr PT.2371.2-2.2019 r. i PT.2371-1.2019, w których zagwarantowano m.in. niezmienność cen przez sprzedającego.

Weryfikacji sposobu udzielenia zamówienia dokonano na przykładzie zamówienia znak PT.2310.49.2019 r. na kwotę 4 008,02 zł i PT.2310.44.2019 na kwotę 2 970,34 zł.

Ustalono, że przed złożeniem ww. zamówień sporządzono zapotrzebowanie zakupu, które zostało zaakceptowane przez główną księgową i zatwierdzone przez Komendanta Powiatowego.

[Dowód, akta kontroli str. 81-101]

Analiza otrzymanych dokumentów źródłowych dot. postępowań powyżej 8 000,00 Euro wykazała, że na zawartych umowach¹⁹ (brak projektów umów) nie istnieje dowód dokonania kontroli wstępnej w postaci daty, podpisu wraz z imienną pieczętką osoby dokonującej przedmiotowej kontroli, co stanowi naruszenie art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych oraz paragrafu 3 ust. 3 załącznika nr 2 do Zarządzenia nr 2/2014 z dnia 10 stycznia 2014, zgodnie z którym kontrola wstępna obejmuje przede wszystkim sprawdzenie projektów umów.

¹⁹ PT.212.02.2019 za dostawę i wdrożenie zintegrowanego systemu łączności, PT.2371.2-2.2019 za ubrania dla strażaków, PT.2371.2-1.2019 za obuwie dla strażaków.

Komendant Powiatowy wyjaśnił, że (...) na umowie Nr PT.2371.2-2.2019 za ubrania dla strażaków oraz na umowie Nr PT.2371.2-1.2019 za obuwie dla strażaków nie ma dowodu dokonania kontroli wstępnej, ze względu na brak mojej wiedzy, że takie umowy zostały sporządzone. Wydział ds. kwatermistrzosko - technicznych nie poinformował mnie o tym fakcie. Wcześniej przy zakupie umundurowania dla strażaków decydowała cena w danej firmie, która sprawdzana była przed dokonaniem zamówienia, a wszystkie zapotrzebowania i zamówienia są akceptowane przez Gł. Księgowego tut. komendy.

Zapotrzebowanie za zintegrowany system łączności na SK w Nysie wraz z instalacją i wdrożeniem był uzgodniony i zaakceptowany, zgodnie z posiadanym środkiem w planie finansowym na odpowiednich paragrafach. Natomiast na umowie Nr PT.212.02.2019 na zintegrowany system łączności na SK w Nysie nie dokonano kontroli wstępnej w postaci daty i podpisu wraz z pieczętą przez przeoczenie. Jednocześnie informuję, że wszelkie dokumenty związane z zakupami, remontami bądź usługami będą poddawane kontroli wstępnej wraz z odpowiednim zapisem o dokonaniu takiej kontroli w postaci daty, podpisu wraz z imienną pieczętą Gł. Księgowego Komendy Powiatowej PSP w Nysie, począwszy od 2020 roku.

[Dowód, akta kontroli str. 102]

Sprawdzenia procedur na dostawy i usługi dla zakupów do 8 000 euro, przeprowadzono na przykładzie jednego postępowania, tj.:

ad. (d) zakupu ekspresu do kawy.

Zgodnie z Regulaminem²⁰ udzielenie zamówienia następowało na podstawie pisemnego, zaakceptowanego przez Główną księgową oraz zatwierdzonego przez Komendanta Powiatowego zapotrzebowania zakupu (znak PT.2310.100.2019 z dnia 20.12.2019 r). Osoba, której powierzono realizację udzielenia zamówienia przeprowadziła rozpoznanie rynku telefoniczne i poprzez sklepy internetowe, zgodnie z paragrafem 3 Regulaminu.

[Dowód, akta kontroli str. 103-108]

6.3. Analiza wydatków paragraf 4270.

Z tytułu zakupu usług remontowych (§ 4270) poniesiono wydatki w kwocie 258 522,05 zł, m.in. na:

- remont i naprawę pomieszczeń, budynków w wys. 154 314,62 zł,
- konserwację pomieszczeń, budynków oraz uzbrojenia w wys. 46 631,03 zł,
- konserwacja i naprawa sprzętu łączności w wys. 320,00 zł,
- konserwację i naprawę sprzętu transportowego w wys. 53 725,45 zł,
- konserwację i naprawę sprzętu administracyjno-biurowego w wys. 3 530,95 zł.

Ustalono, że wydatki w kwocie 250 158,05 zł ujęte zostały do właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej, natomiast środki w wys. 8 364,00 zł zostały

---

²⁰ Regulamin udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 30 000 Euro, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia 42/2017 z dnia 11 października 2017 r.

zaewidencjonowane z naruszeniem przepisu prawa, co szczegółowo zostało opisane w pkt 6.5 przedmiotowego dokumentu.

6.4. Analiza wydatków paragraf 4300.

Z tytułu zakupu usług pozostałych (§ 4300) w roku 2019 poniesiono wydatki w kwocie 102 398,67 zł. Dotyczyły one m.in. opłat:

- na wydatki okolicznościowe w wys. 710,00 zł,
- na usługi bankowe i pocztowe w wys. 5 017,80 zł,
- usługi transportowe w wys. 2 192,80 zł,
- opłaty radiowo telewizyjne w wys. 1 910,40 zł,
- usługi komunalne i mieszkaniowe (wywóz nieczystości) w wys. 2 180,00 zł,
- usługi krawieckie, pralnicze w wys. 4 787,00 zł,
- usługi w zakresie szkolenia w wys. 13 122,07 zł,
- pozostałe usługi, w tym usługa prawna, za pieczętki, wyżywienie, za przegląd agregatów, za aktualizację programu, odnowienie certyfikatu kwalifikowalnego, dostawę i montaż okien w bazie JRG nr 1 w miejscowości Skorochów w wys. 67 166,10 zł,
- badania technicznego pojazdów w wys. 5 312,50 zł.

Ustalono, że wydatki w kwocie 102 382,67 zł ujęte zostały do właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej, natomiast środki w wys. 16,00 zł zostały zaewidencjonowane z naruszeniem przepisu prawa, co szczegółowo zostało opisane w pkt 6.5 przedmiotowego dokumentu.

Ponadto ustalono, że wydatek w wys. 205,00 zł za badanie techniczne samochodu (nr księgowy dokumentu 1382/11) zaewidencjonowano na koncie 130-00-754-75411-4300-19 dot. pozostałych usług, w tym, usługi prewencyjne, zamiast na koncie 130-00-754-75411-4300-23 dot. usług w zakresie badania technicznego samochodu, co stanowi naruszenie załącznika nr 8 rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Główna księgowa wyjaśniła, że (...) *doszło do pomyłki z przyczyn błędu ludzkiego (...). Informuję, że w przyszłości dochowam większej staranności przy wprowadzaniu dokumentów i przy dokonywaniu zapisów w programie księgowym oraz przy sprawdzaniu czy dana faktura zaklasyfikowana na koncie kosztów danego paragrafu jest księgowana na wyciągu bankowym na koncie 130-00 w tym samym paragrafie.*

[Dowód, akta kontroli str. 109-111, 58]

6.5. Podsumowanie w zakresie klasyfikowania wydatków.

W wyniku kontroli dowodów źródłowych dokumentujących wydatki poniesione w wymienionych paragrafach ustalono, że w 2 przypadkach naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, poprzez mylne zaklasyfikowanie wydatków

w łącznej kwocie 8 380,00 zł do niewłaściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, mianowicie:

- a) z tytułu usługi transportu w kwocie 16,00 zł (1 faktura) niewłaściwie zaklasyfikowano do § 4210, zamiast do § 4300 Zakup usług pozostałych,
- b) za dostawę z montażem kabin sanitarnych w wysokości 8 364,00 zł (1 faktura), do paragrafu 4270 „zakup usług remontowych”, zamiast do paragrafu 4300 „zakup usług pozostałych”.

[Dowód, akta kontroli str. 112-117]

Komendant Powiatowy wyjaśnił, że:

Ad. a)

(...) doszło do pomyłki z przyczyn błędu ludzkiego,

[Dowód, akta kontroli str. 58]

Ad. b)

(...) błąd wynika z faktu zaplanowania kwoty potrzebnej na remont łazienki dla strażaków na podziale bojowym w Nysie, która została zabezpieczona w planie finansowym na § „zakup usług remontowych”.

Podpisując zapotrzebowanie i zlecenie sugerowałam się trwającym remontem a faktura nr HF00077/19 została wystawiona i zapłacona dnia 30.12.2019 r. (...) dokonując dekretacji faktury zakwalifikowała wydatek jako remont w § 4270.

Natomiast ja księgując fakturę w systemie księgowym sugerując się zapisem na fakturze zaksięgowałam pod tym właśnie paragrafem.

Natłok obowiązków wynikających z końca roku przyczynił się w dużej mierze do tego, że doszło do błędu w klasyfikacji wydatku związanego z montażem kabin sanitarnych w remontowanej łazience.

[Dowód, akta kontroli str. 118]

Ponadto stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nie wpisywaniu w systemie księgowym opisu operacji, m.in. na koncie 130-00-754-75411-4300-08 w korespondencji z kontem 101²¹ i 141²², co stanowi naruszenie art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Komendant Powiatowy wyjaśnił, że (...) przyczyną nie wpisywania w systemie księgowym opisu operacji na koncie 130-00 z odpowiednią analityką związanych z wydatkami gotówkowymi komendy i jednostek jest spowodowane powielaniem zapisów z lat ubiegłych.

Zaliczki gotówkowe są przyznawane dla dowódców trzech jednostek a po ich rozliczeniu jest pobierany czek. Zestawienia powyższych zaliczek są sumowane w paragrafach, do których jest przypisane kilka faktur z zestawienia a następnie w opisie operacji w systemie księgowym na wyciągu bankowym jest tylko zapis: „Rozksięgowanie czeku nr...” a w raporcie kasowym „Rozksięgowanie zaliczki” odpowiedniej jednostki.

---

²¹ 101 – Kasa.

²² 141 – Środki pieniężne w drodze.

Jednocześnie informuję, że począwszy od 2020 roku przy opisywaniu operacji w systemie księgowym będą dokonywane odpowiednie opisy czego dotyczą faktury gotówkowe ujęte w danym paragrafie.

[Dowód, akta kontroli str. 119-121]

6.6. Gospodarka samochodowa.

Kontrolą objęto prawidłowość prowadzenia gospodarki samochodowej. Ustalono, że jednostka wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. posiadała:

- w JRG PSP nr 1 w Nysie - 15 pojazdów i 12 urzędzeń,
- w JRG PSP nr 2 w Głucholazach – 7 pojazdów i 7 urzędzeń,
- w JRG PSP nr 3 w Paczkowie – 9 pojazdów i 13 urzędzeń.

Dla każdego z pojazdów prowadzone były okresowe karty pracy pojazdu oraz karta ewidencji przebiegu/pracy i zużycia paliwa pojazdu w ujęciu rocznym z rozbiem na poszczególne miesiące. Przeprowadzona kontrola wykazała, że Komenda Powiatowa gospodarkę transportową w roku 2019 prowadziła zgodnie z Zarządzeniem nr 3 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie gospodarki transportowej w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej²³.

Wydatki związane z utrzymaniem samochodów służbowych i sprzętu silnikowego za rok 2019 wyniosły w łącznej kwocie 259 291,61 zł, z czego największe dotyczyły zakupu paliwa 197 773,99 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 122-129]

Szczegółową kontrolą objęto rozliczanie kosztów paliwa na użytek samochodów służbowych o nr rejestracyjnym ONY01UG oraz ONY39UE za okres grudzień, listopad i październik 2019 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że okresowe karty pracy pojazdu były uzupełniane, na bieżąco z podaniem niezbędnych informacji, wymaganych zgodnie z obowiązującym wzorem karty wprowadzonej Zarządzeniem nr 3. Na okresowych kartach wpisywano m.in. ilości pobranego paliwa wraz z nr dokumentu wydania, a dane były zbieżne z Zestawieniem WZ stanowiącym załącznik do faktur za paliwo. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Ustalono natomiast, rozbieżności pomiędzy okresową kartą pracy pojazdu nr PT.2430.12.2019 dla pojazdu o nr rejestracyjnym ONY 01UG a *Kartą ewidencji przebiegu /pracy i zużycia paliwa pojazdu* w zakresie: ilości pobranego paliwa w miesiącu grudniu 2019 r. tj.:

- w okresowej karcie pracy pojazdu wykazano pobranie paliwa w ilości 384 litry natomiast
- w karcie ewidencji przebiegu/pracy i zużycia paliwa pojazdu wykazano ilość pobranego paliwa w wys. 380 litrów.

Kierownik Sekcji ds. kwatermistrzowsko-technicznych wyjaśnił, że rozbieżność, o której mowa wynikała z błędu podczas podliczania pobranego paliwa. Dane zostały

---

²³ Dz. Urzędowy KG PSP z dnia 4.02.2019 r. poz. 5.

poprawione w ewidencji rocznej i przesłane do komórki technicznej w KW PSP w Opolu w dniu 26 października 2020 r.

[Dowód, akta kontroli str. 130-151]

6.7. Inwentaryzacja.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli ustalono, że tryb i zasady przeprowadzania inwentaryzacji w kontrolowanej jednostce uregulowane zostały w Załączniku nr 8 do Zarządzenia nr 2/2014 Komendy Powiatowej z dnia 10 stycznia 2014 r. Stwierdzono, że Zarządzeniem nr 27/2019 Komendanta Powiatowego powołano komisję inwentaryzacyjną w składzie 4 osób, przedmiotem inwentaryzacji objęto m.in. środki pieniężne w kasie oraz pozostałe wartości kasowe, pozostałe aktywa i pasywa, środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, grunty otrzymane w trwały zarząd i środki w użyczeniu. Przedmiotowym zarządzeniem nie objęto inwentaryzacji paliwa w samochodach wg stanu na 31.12.2019 r.

Kontrolującej zostały przedstawione jedynie arkusze spisu z natury, w których ujęto ilość paliwa:

- w sprzęcie silnikowym JRG PSP nr 3 Paczków na ogólną kwotę 2 327,75 zł,
- w pojazdach JRG PSP nr 3 Paczków na ogólną kwotę 5 874,93 zł,
- w sprzęcie silnikowym JRG PSP nr 2 Głucholazy na ogólną kwotę 1 141,64 zł,
- w pojazdach JRG PSP nr 2 Głucholazy na ogólną kwotę 3 547,16 zł,
- w sprzęcie silnikowym JRG PSP nr 1 Nysa na ogólną kwotę 2 812,93 zł,
- w pojazdach JRG PSP nr 1 Nysa na ogólną kwotę 8 953,26 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 153-164]

Stwierdzono, że inwentaryzację paliwa przeprowadzono niezgodnie z procedurami ujętymi w Instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej załącznik nr 8 do zarządzenia nr 2/2014 Komendy Powiatowej z dnia 10.01.2014 r., to znaczy m.in.:

- nie powołano zespołu spisowego,
- na arkuszach spisowych brak nr kolejnych arkusza (oraz oznaczeń uniemożliwiających zmianę arkusza),
- brak imienia i nazwiska osoby majątkowo odpowiedzialnej za stan składników majątku oraz jej własnoręczny podpis złożony na dowód nie zgłoszenia żadnych zastrzeżeń,
- brak załącznik nr 1 do Instrukcji,
- brak sprawozdania opisowego z przebiegu spisu z natury.

Ponadto ustalono, że w księgach rachunkowych nie ujęto niezwytych do końca roku obrotowego materiałów objętych spisem z natury, pomimo takiego obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 4 ustawy o rachunkowości oraz z Zarządzenia nr 43/2017 Komendanta Powiatowego z dnia 11 października 2017 r.

Komendant Powiatowy wyjaśnił, że (...) *Nie powołano zespołu spisowego zarządzeniem Komendanta z powodu błędu ludzkiego natomiast do przeprowadzenia spisu z natury zostały wyznaczone osoby z dowództwa trzech jednostek ratowniczo gaśniczych, które posiadają indywidualne karty FLOTA do*

tankowania pojazdów i sprzętu silnikowego oraz osoba do zestawienia różnic inwentaryzacyjnych z sekcji kwatermistrzowsko- technicznej z braku wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za całość inwentaryzacji tj. przewodniczącego nie sporządzono sprawozdania opisowego z przebiegu spisu z natury. Arkusze do przeprowadzenia inwentaryzacji zostały stworzone za pomocą edytora tekstów, gdyż druki dostępne w sprzedaży nie zawierają niezbędnych rubryk do wpisania wszystkich danych podczas inwentaryzacji paliwa. Wszystkie pojazdy posiadają na wyposażeniu karty FLOTA przypisane do danego pojazdu na których jest wpisany nr rejestracyjny oraz zabezpieczona kodem PIN uniemożliwiająca zatankowanie paliwa do innego pojazdu i sprzętu. Pojazdy i sprzęt są tankowany w sytuacji gdy zachodzi potrzeba przez kierowcę, który w danym dniu ma służbę w systemie trzy zmianowym, co służbę kierowca znajduje się na innym pojeździe. W związku z powyższym uniemożliwia to wyznaczenie osób majątkowo odpowiedzialnych za paliwo w zbiornikach pojazdów i sprzętu silnikowego.

Ponadto Główna Księgowa wyjaśniła, że (...) W związku z tym, iż sekcja finansów prowadzona była jednoosobowo a dodatkowo ze względu na fakt mojego przebywania na L4 od dnia 03.12.2019 r. do 17.12.2019 r. z powodu złamanej kostki, natłok obowiązków bieżących i zaległości wynikających z tego faktu przyczynił się w dużej mierze do tego, że w księgach rachunkowych nie zostały ujęte niezużyte do końca roku obrotowego materiały objęte spisem z natury. A także ze względu na fakt otrzymania dokumentacji z tym związanej po wyznaczonym terminie.

[Dowód, akta kontroli str. 165-166]

7. Prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych za 2019 r., tj.: o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami (Rb-50). Ustalono, że sprawozdania sporządzone zostały w terminach²⁴ określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁵. Sprawozdania sporządzono prawidłowo pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, a dane w nich wykazane są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Komendy Powiatowej.

[Dowód, akta kontroli str. 167-180]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

Stwierdzone nieprawidłowości w Komendzie Powiatowej.

1. Nieprowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z rezerwy celowej. Przyczyną nieprawidłowości była niezajomość przepisów prawa w tym zakresie przez Główną Księgową. Skutkiem nieprawidłowości jest naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych.

²⁴ Sprawozdanie RB-50 o wydatkach (pierwsza wersja) zostało złożone do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 04 lutego 2020 r.

²⁵ Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 z późn. zm.

2. Prowadzenie konta 130 rachunek bieżący po stronie WN niezgodnie z obowiązującymi przepisami. Przyczyną nieprawidłowości była błędnie przyjęta technika księgowania przez Główną Księgową. Skutkiem takiego działania było wykazanie na koniec roku nieprawidłowych sald kont analitycznych do konta 130.
3. Brak dowodu dokonania kontroli wstępnej, przed zaciągnięciem zobowiązania. Przyczyną nieprawidłowości było niestosowanie wewnętrznych procedur przez Główną Księgową i kierownika jednostki. Skutkiem nieprawidłowości jest naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych.
4. Zaklasyfikowanie wydatków do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości była niepoprawna interpretacja treści ekonomicznej na dowodach przez Główną Księgową. Skutkiem takiego działania było niepoprawne odzwierciedlenie danych w sprawozdawczości budżetowej.
5. Niewpisywanie opisu operacji na części kont księgowych. Przyczyną nieprawidłowości było powielanie błędnej techniki księgowania z lat poprzednich przez Główną Księgową. Skutkiem takiego działania, było naruszenie przepisów ustawy o rachunkowości.
6. Nieprzeprowadzenie inwentaryzacji paliwa zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Przyczyną nieprawidłowości był brak nadzoru kierownika jednostki nad realizacją bieżących zadań. Skutkiem było nieujawnienie wartości materiałów przewidzianych do zużycia w roku następnym.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: nie wniesiono zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości (uchybień) lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości, należy :

1. Wyodrębnić ewidencję księgową środków otrzymanych z rezerwy celowej.
2. Prowadzić zapisy na koncie 130 rachunek bieżący zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Dokumentować dokonanie kontroli wstępnej przez Główną Księgową przed zaciągnięciem zobowiązania.
4. Podjąć działania zapewniające klasyfikowanie wydatków do właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej.
5. Prowadzić zapisy w księgach rachunkowych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.
6. Zapewnić przeprowadzanie inwentaryzacji paliwa zgodnie z obowiązującymi w jednostce przepisami prawa.

Ponadto w celu usprawnienie funkcjonowania jednostki należy:

7. Zaktualizować Instrukcję Kontroli Finansowej, pod kątem uściślenia zakresu wykonywanych zadań przez właściwych merytorycznie pracowników.
- VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.
- VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.
- VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze

Wojewoda Opolski

Adrian Czubak